

ญี่ปุ่นเตรียมติดตามผลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสินค้าผักและผลไม้สดอย่างเป็นทางการในปีหน้า

สนค. แนะนำเกษตรกรและผู้ประกอบการเตรียมความพร้อมรับมือมุ่งสู่เกษตรสีเขียว

นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า สนค. ได้ติดตามสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร รวมทั้งนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวข้องพบว่า ญี่ปุ่นกำลังดำเนินโครงการนำร่องติดตามการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสินค้าเกษตรกลุ่มผักและผลไม้สด เพื่อสื่อสารความพยายามลดก๊าซเรือนกระจกของเกษตรกรและผู้ผลิตไปยังผู้บริโภค โดยคาดว่าจะใช้ระบบการติดตามการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสินค้าเกษตรอย่างเป็นทางการในช่วงเดือนเมษายน 2567 รวมทั้งจะขยายกลุ่มสินค้าให้ครอบคลุมกลุ่มปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ โคนม และสุกร ด้วย

การดำเนินการข้างต้น เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ระบบอาหารยั่งยืน (Strategy for Sustainable Food Systems) หรือ “ยุทธศาสตร์ MIDORI” (MIDORI ภาษาญี่ปุ่น แปลว่า สีเขียว) ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ประเทศญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF) ที่ออกมาเมื่อช่วงเดือนพฤษภาคม 2564 โดยการส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความยั่งยืน เป็นหนึ่งในเป้าหมายของยุทธศาสตร์ดังกล่าว

การติดตามการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสินค้าเกษตรกลุ่มผักและผลไม้สด ครอบคลุมสินค้า 23 รายการ ได้แก่ ข้าว มะเขือเทศ มะเขือเทศเชอร์รี่ แตงกวา มะเขือยาว ผักโขม ต้นหอม หัวหอม ผักกาดขาวปลี กะหล่ำปลี ผักกาดหอม หัวไชเท้า แครอท หน่อไม้ฝรั่ง แอปเปิ้ล ส้มแมนดาริน องุ่น ลูกแพร์ญี่ปุ่น ลูกพีช สตรอเบอร์รี่ มันฝรั่ง มันเทศ และชา ปัจจุบันมีร้านค้าทั้งร้านค้าปลีกและร้านอาหารเข้าร่วมโครงการทั่วประเทศ จำนวน 271 แห่ง (ข้อมูล ณ กันยายน 2566) โดยฉลากจะมีการแสดงสัญลักษณ์เป็นรูปดาว จำนวน 3 ดวง หากสามารถลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกได้ร้อยละ 5 จะได้ 1 ดาว ลดลงได้ร้อยละ 10 จะได้ 2 ดาว และลดลงได้ร้อยละ 20 หรือมากกว่า จะได้ 3 ดาว นอกจากนี้ ยังมีการแจ้งรายละเอียดวิธีการลดก๊าซเรือนกระจก (อาทิ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ใช้พลังงานชีวมวล)

โดยฉลากดังกล่าวจะทำให้ผู้บริโภค มองเห็นภาพการลดก๊าซเรือนกระจกของสินค้าเกษตรและเป็นการสื่อสารความพยายามของเกษตรกรผู้ผลิตในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแบบเข้าใจง่าย รวมทั้งเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ MAFF อยู่ระหว่างการสำรวจผู้บริโภคเพื่อประเมินการตอบรับและการรับรู้ต่อฉลากลดก๊าซเรือนกระจก อาทิ ความน่าสนใจของฉลาก และการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าเกษตรที่มีฉลากลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อีกทั้งเตรียมดำเนินการในสินค้าโคนม โคนม และสุกร เพื่อขยายให้ครอบคลุมกลุ่มสินค้าปศุสัตว์ต่อไป โดยมี การรวบรวมข้อมูลและสรุปแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมของโครงการนำร่องดังกล่าว และมีแผนจะนำระบบการติดตามการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสินค้าเกษตรไปใช้อย่างเป็นทางการในช่วงเดือนเมษายน 2567

ผอ. สนค. กล่าวทิ้งท้ายว่า ปัจจุบันตลาดคู่ค้าที่สำคัญของไทยกำลังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ญีปุ่น ให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการลดก๊าซเรือนกระจก โดยมีร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการเป็นตลาดรองรับสินค้าที่มีผลจากลดก๊าซเรือนกระจก เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับพฤติกรรมผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างความตระหนักต่อการเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ดังนั้น เกษตรกรและผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญ จึงควรปรับปรุงการเพาะปลูกและกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยควรเริ่มเก็บข้อมูลการเพาะปลูกเพื่อคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและขอรับรองฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นท์ เพื่อเป็นข้อมูลให้กับตลาดคู่ค้าที่ให้ความสำคัญและต้องการสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

สำหรับปี 2566 ช่วง 9 เดือนแรก (มกราคม – กันยายน) ไทยส่งออกสินค้าไปญี่ปุ่น รวมมูลค่า 18,856.94 ล้านบาทหรือสหรัฐ (643,053.3 ล้านบาท) ขยายตัวร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยสินค้ากลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร มีมูลค่ารวม 3,685.79 ล้านบาทหรือสหรัฐ (125,765.4 ล้านบาท) หดตัวร้อยละ 7.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 20 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าไปญี่ปุ่นทั้งหมด สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรส่งออกไปญี่ปุ่นที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) ไม้แปรรูป มีมูลค่าส่งออก 1,023.78 ล้านบาทหรือสหรัฐ (34,937.0 ล้านบาท) (2) อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป 504.03 ล้านบาทหรือสหรัฐ (17,195.2 ล้านบาท) และ (3) ไม้สดแช่เย็นแช่แข็ง 321.88 ล้านบาทหรือสหรัฐ (10,987.9 ล้านบาท) ส่วนสินค้าผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง มีมูลค่าส่งรวม 70.12 ล้านบาทหรือสหรัฐ (2,390.3 ล้านบาท) และผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง 17.20 ล้านบาทหรือสหรัฐ (587.2 ล้านบาท)

.....
สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
กองนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าสินค้าเกษตร
พฤศจิกายน 2566